

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2663

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over *het falen van het kinderpardon* (ingezonden 16 augustus 2017).

Antwoord van Staatssecretaris **Dijkhoff** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 7 september 2017).

Vraag 1

Kent u het bericht dat een moeder is uitgezet terwijl haar kinderen nog in Nederland zijn?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Deelt u de mening van de Kinderombudsman dat de kinderen nu de dupe zijn van volwassenen die het niet eens met elkaar zijn, te weten de overheid die vasthoudt aan de regels en de moeder die niet meewerkt, en dat dit in strijd is met alles waar kinderen recht op hebben? Zo ja, wat onderneemt u om te voorkomen dat de kinderen de dupe zijn van dit beleid?

Antwoord 2

Dit is voor alle betrokkenen een nare situatie. Meerdere rechters hebben deze zaak bekeken en allen kwamen tot hetzelfde oordeel. De Armeense mevrouw in kwestie heeft geen rechtmatig verblijf in Nederland en moest daarom het land verlaten. In 2009 viel dit besluit voor het eerst en sindsdien is bij nieuwe aanvragen het oordeel hetzelfde gebleven. De rechter heeft geoordeeld dat de Armeense autoriteiten de identiteit van de betrokken mevrouw hebben vastgesteld en dat de uitzetting kon doorgaan. Het belang van de betrokken kinderen is zowel bij het opleggen van de bewaringsmaatregel als gedurende de periode voorafgaand aan de uitzetting naar Armenië telkens meegewogen in de afwegingen die de DT&V heeft gemaakt. Telkens is benadrukt dat het van belang is dat de kinderen samen met hun moeder naar Armenië zouden terugkeren en dat het scheiden van moeder en kinderen niet wenselijk zou zijn. Aan betrokkene is alle ruimte geboden om haar kinderen op de dag dat

¹ <https://nos.nl/artikel/2188011-kinderombudsvrouw-gruwelijk-dat-een-moeder-alleen-woordt-uitgezet.html>

zij zou vertrekken naar Schiphol te laten komen om gezamenlijk naar Armenië te reizen. De handelwijze van de DT&V is, ook volgens de rechter, niet in strijd met artikel 9 van het IVRK. De moeder heeft uiteindelijk zelf de keuze gemaakt om zonder haar kinderen naar Armenië te vertrekken.

Vraag 3

Deelt u de mening dat bij elk besluit van de overheid het belang van het kind voorop moet staan, zoals verwoord in artikel 3 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind? Zo ja, hoe rijmt u dit uitgangspunt met de dreigende uitzetting van deze kinderen naar een land dat zij niet kennen alsmede met de scheiding van hun moeder?

Antwoord 3

Uit de tekst van artikel 3 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) volgt dat het belang van het kind niet het enige belang is maar één van de belangen. Er dient een afweging plaats te vinden tussen het belang van het kind en overige belangen, zoals bijvoorbeeld eerbiediging van de rechtsstaat, het belang van de Staat en het behoud van maatschappelijk draagvlak voor het vreemdelingenbeleid. In het vreemdelingenbeleid wordt in belangrijke mate rekening gehouden met de positie van kinderen (zowel in gezinsverband als voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen), waarmee recht gedaan wordt aan het IVRK. Dat de kinderen het land van herkomst niet zouden kennen, is geen reden tot vreemdelingrechtelijke bescherming en het verlenen van verblijf. Als na een zorgvuldige procedure en toetsing door de rechter een asielaanvraag wordt afgewezen dient de vreemdeling Nederland te verlaten. Het uitgangspunt van het kabinet is dat wanneer een vreemdeling geen recht (meer) heeft op verblijf in Nederland, hij of zij Nederland moet verlaten. Dit geldt ook voor gezinnen met kinderen. Het vertrek uit Nederland betreft een eigen verantwoordelijkheid van het gezin. Om die reden staat vrijwillige of zelfstandige terugkeer voorop. De Nederlandse overheid ondersteunt het gezin hierbij met diverse maatregelen waarin, naast de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V), de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en een groot aantal ngo's een belangrijke rol spelen om gezinnen te ondersteunen en te begeleiden bij terugkeer. Wanneer een vreemdeling, ondanks de inzet op vrijwillig vertrek en de gesprekken die de DT&V met dat oogmerk voert, niet bereid is aan zijn terugkeer te werken, kan een traject van gedwongen vertrek aan de orde komen. Wanneer er sprake is van een gezin met kinderen, wordt daarbij zoveel mogelijk ingezet op terugkeer van het complete gezin. In de gesprekken die de DT&V met de moeder van deze kinderen heeft gevoerd is telkens benadrukt dat het van belang is dat de kinderen samen met hun moeder naar Armenië terugkeren en dat het scheiden van moeder en kinderen niet wenselijk is. Aan betrokkene is alle ruimte geboden om haar kinderen op de dag dat zij zou vertrekken naar Schiphol te laten komen om gezamenlijk naar Armenië te reizen. Uiteindelijk heeft zij zelf de keuze gemaakt om zonder haar kinderen naar Armenië te vertrekken.

Vraag 4 en 5

Erkent u dat de kinderen ernstige schade kunnen oplopen doordat zij gescheiden worden van hun moeder? Wiens belang wordt hiermee gediend? Erkent u dat de kinderen ernstige schade kunnen oplopen als zij naar een land worden gestuurd waar zij geen enkele binding mee hebben?

Antwoord 4 en 5

Zie mijn antwoord op vraag 2 en 3. Daarbij acht ik het van belang om op te merken dat de kinderen gevonden zijn. Ze verkeren in goede gezondheid en maken het naar omstandigheden goed. Nidos is daarbij in contact met de moeder in Armenië. Door de rechter is de voorlopige voogdij over deze kinderen toegewezen aan Stichting Nidos. Nidos is gespecialiseerd in de opvang en begeleiding van alleenstaande minderjarige vreemdelingen. Nidos zal nu eerst een advies uitbrengen aan de Raad voor de Kinderbescherming over wat in het beste belang is van de kinderen. Dat zal de Raad voorleggen aan de rechter en de rechter beslist dan of er een noodzaak is om over te gaan tot een voogdijmaatregel. De DT&V zal in overleg met Nidos en de Raad voor de Kinderbescherming bezien op welke wijze de kinderen zo snel

mogelijk en op een zorgvuldige wijze herenigd kunnen worden met hun moeder in Armenië.

Vraag 6

Zijn er vaker ouders zonder hun kinderen uitgezet? Zo ja, kunt u dit toelichten? Zo nee, waarom gebeurt dat nu wel?

Antwoord 6

Zoals ook aangegeven in het antwoord op vraag 2 en 6 van het Lid Buitenweg, is het uitgangspunt om gezinnen met kinderen zoveel als mogelijk gezamenlijk uit te zetten. Als dit niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat de ouders daaraan niet meewerken, kan een gescheiden uitzetting in voorkomende gevallen in de rede liggen. Daarbij heeft het uiteraard de voorkeur om te zoeken naar een vorm van uitzetting waarbij de kinderen niet geheel zonder ouders in Nederland achterblijven. Gescheiden uitzettingen komen in de praktijk dan ook niet vaak voor. Uit het informatiesysteem van de DT&V kan niet worden herleid hoe vaak het in de afgelopen kabinetsperiode is voorgekomen dat een ouder wordt uitgezet en de kinderen achterblijven.

Vraag 7, 8 en 9

Deelt u de mening dat het onaanvaardbaar is dat er momenteel kinderen worden uitgezet in het licht van de aangenomen motie-Voordewind (Kamerstuk 19 637, nr. 2300) die oproept tot een ruimhartiger kinderpardon en het feit dat u de uitvoering van deze motie naar de formatietafel heeft doorverwezen?

Deelt u de mening dat de huidige kinderpardonregeling onduidelijk is en tot schrijnende situaties leidt? Zo ja, waarom gaat u toch door met het uitzetten van kinderen en hun ouders? Waarom kiest u niet voor een moratorium totdat er een nieuw kabinet is?

Bent u bereid over te gaan tot een uitzetstop (dat wil zeggen geen kinderen en ouders uitzetten die niet onder de huidige kinderpardonregeling vallen wegens het niet voldoen aan het omstrede meewerkcriterium), totdat er nieuw en helder beleid is rond het kinderpardon? Zo nee, waarom niet?

Antwoord vraag 7, 8 en 9

Voor de beantwoording van deze vragen verwijs ik u naar mijn brieven van 27 februari jl.² en 22 maart jl.³ waarin ik uiteengezet heb dat ik van mening ben dat het aanpassen van de definitieve Regeling onwenselijk is. Ook het middels een uitzetstop daarop anticiperen acht ik onverstandig. Ik meen dat daarmee lopende vertrektrajecten onnodig worden doorkruist. Daarnaast wordt hiermee bij een groep vreemdelingen verwachtingen gewekt, waarvan niet is vast te stellen dat deze juist zijn.

Ik heb u daarbij aangegeven dat bij de kabinetsformatie desgewenst door betrokken partijen dit onderwerp kan worden besproken. Dit geldt voor alle beleidsonderwerpen en kan daarom niet gelden als argument om geen uitvoering meer te geven aan geldende wet- en regelgeving.

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Buitenweg (GroenLinks), ingezonden 16 augustus 2017 (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 2644)

² Kamerstuk 19 637, nr. 2307

³ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 1468